

A Tordai-hasadék és sóbánya

Ugrai Éva

Fekécs Laura

Tordai-hasadék

- Mészkö-hasadék a Torockói-hegységben, Erdélyben, nem messze Torda városától. 1938 óta védett terület.
- A kb. 2 km hosszú szakadékon az Aranyosba ömlő Hesdát-patak folyik át.
- A sziklafalak 250-300 méter magasak.
- A falakban 32 feltárt barlang van, ezek közül a legnagyobb a Porlik-barlang.
- A hasadék nem Tordán van, hanem több (7–10) kilométerre a várostól.
- A Tordai-hasadék 150 millió év alatt alakult ki a Hesdát-patak munkája nyomán.

Keletkezése

- A hasadék Peterdi-gerinc és a Kövesbérc-Szindi mészkőgerinc között alakult ki. Egy nagyobb beszakadt barlangrendszerből jött létre. Ezt beszakadt völgyet mosta a benne folyó Hesdát-patak ki sok-sok ezer éven keresztül, míg elnyerte mai formáját. 1983-ban természeti rezervátumnak nyilvánítják

Keletkezés legendája

- A hasadék keletkezésének legendája: sok monda és teória létezik a hasadék keletkezéséről. A legnépszerűbb legenda szerint a győztes kun sereg üldözőbe vette Szent Lászlót, akit már-már utolért. De midőn a Szent király Istenhez fohászzkodott, az alatta elhelyezkedő hegy megrepedt s áthatolhatatlan gátat vont a király és pogány üldözői közé. Tehát Isteni csoda hozta létre a hasadékot. A király lóva patkójának a helye még ma is látszik az egyik kősziklán, a Patkós-kövön.

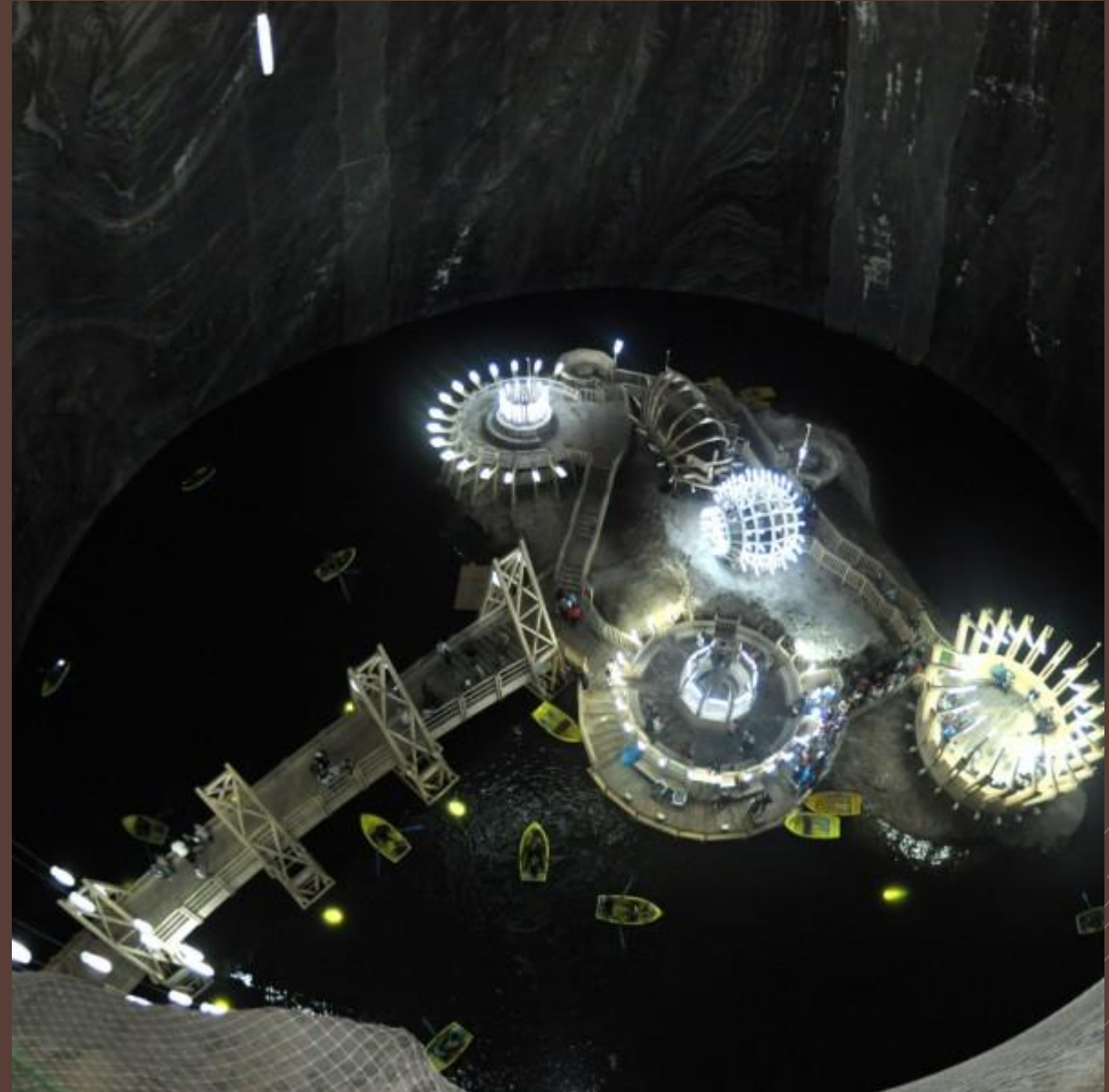
Tordai sóbánya

- Torda városa létét köszönheti a mélyben rejlő 39.000 millió tonnányi sótartaléknak. Először a rómaiak kezdték el a felszíni kitermelését, ennek nyomán keletkeztek a sós tavak. A magyar időben, elkezdték a só felszín alatti kitermelést, és vízi szállítását is.
- A tordai só kitermelés a Sóstavak vidékén és a Sós völgy dél-keleti lejtőjén zajlottak.
- A tordai sóbányászat fénykorának az 1800-as évek második felét tekinthetjük. 1851–1860 között például a bányában 92.034 t sót termeltek ki. Az 1900-as évek elején e mennyiség fokozatosan csökkent. A sóbányászatot 1936-ban végleg beszüntették.
- A benti hőmérséklet állandóan 10-12 fok között van.

Bányák

- A sót mindvégig szakképzett bányászok termelték ki, a függőleges kiemelés pedig lovak által húzott csigaszerkezettel történt.
- A XVIII. században kezdődnek az első munkálatok a Sósvölgy észak-nyugati lejtőjén, amelyek a Terézia bánya kupolájánál található aknában öltöttek testet. Rövid időn belül, sor került a “Szent Antal” bánya megnyitására is, ahol a kitermelés a XX. század első feléig zajlott.
- Az 1800-as években még folyt a sókitermelés a József-, a Terézia-, az Antal-, a Gizella-, és a Rudolfbányában.

Köszönjük a figyelmet!

